

Akvárium módszer

RÖVID LEÍRÁS

A gyakorlat során a tanulók egy adott témán belül saját véleményeiket, gondolataikat fejthetik ki, megismerkednek a vitakultúrával. A módszert érdemes téma lezárásaként, új téma bevezetéseként, vagy akár formatív értékelésként is használni. Hasznos módszer olyan tanulók személyiségének fejlesztésében, akik figyelemzavarral rendelkeznek vagy gondot okoz számukra megszólalni mások előtt. Szociális készségek fejlesztésére is kiválóan alkalmazható.

HÁTTÉR

A kezdő kérdés felvetésénél ügyelni kell arra, hogy nyílt végű legyen. A tanulókat két részre osztjuk, egy belső kis körre és az őket körülvevő nagy körre. A belső körben helyet foglaló tanulók (halak) folytatják az eszmecserét, a külső körben álló tanulók (akvárium) pedig figyelnek. A beszélgetés során a pedagógus megérinti a belső körben ülő egyik tanuló vállát, aki helyet cserél egy, a külső körben álló személlyel. Így minden tanuló mindkét szerepben kipróbálhatja magát. Az előkészületek után nagyon fontos tisztázni a betartandó szabályokat:

1. Egyszerre csak egy tanuló beszélhet.
2. A beszélgetésben részt vevőknek testbeszéddel vagy szemkontaktussal kell jelezni, ha mondanivalójuk van.
3. Ha egyszerre két tanuló kezd el beszélni, akkor egyiküknek engednie kell.
4. Minden tanulónak a beszélőre kell figyelnie.
5. A belső körben lévő tanulók kérdezhetnek egymástól, így motiválhatják egymást a beszélgetéshez való csatlakozásban.
6. Az egyet nem értést udvariasan kell kifejezni.
7. Mondják el és indokolják meg a véleményüket bátran!
8. Reagáljanak társaik mondanivalójára akár egyetértéssel, akár ellentmondással, és fűzzenek hozzá további véleményeket!

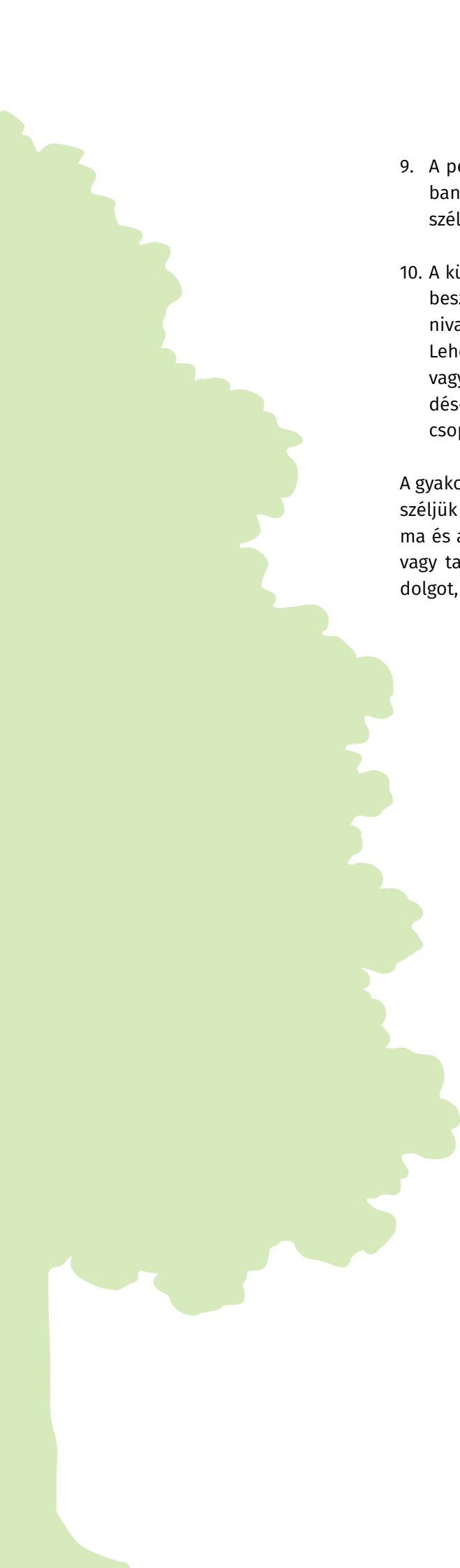
HELYSÍN:
szabadban és beltéren
egyaránt játszható

IDŐTARTAM:
60–90 perc

MUNKAFORMA:
egész tanulócsoport

9. A pedagógus nem vehet részt a tanulók eszmecserejében, csak abban az esetben, ha új kérdést vet fel a belső körnek, illetve ha a beszélgetés nem a megfelelő irányba halad.

10. A külső kör tanulói nem beszélgethetnek, és nem szólhatnak bele a beszélgetésbe. Feladatuk figyelni a belső körben lévő társaik mondanivalójára és megnyilvánulására.

Lehetőség van a gyakorlat során differenciálásra is. A bizonytalanabb vagy társaikat kevésbé ismerő tanulócsoportoknál egyszerűbb kérdéseket tegyünk fel, vagy könnyebb témákról beszélgessünk! Kisebb csoportokban is foglalkoztathatjuk az egész tanulócsoportot.

A gyakorlat befejezése után ültessük le az egész tanulócsoportot, és beszéljük meg, hogyan érezték magukat a feladat során, mi volt a pozitívuma és a negatívuma a tevékenységnek, tapasztaltak-e valami meglepőt vagy tanulságosat. A végét a következő mondattal zárjuk: „Mondj egy dolgot, amit a gyakorlat során tanultál!”